

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.63/2011/10. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. július 11. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A **súlyos testi sértést okozó ittas járművezetés büntette** miatt **vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2011. május 18. napján kihirdetett Kb.IV.88/2010/6. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott cselekményét ittas járművezetés vétségének (Btk. 188. § (1) bekezdés) **minősíti**.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 200 (kettőszáz) napi tétel, napi tételenként 500 (ötszáz) forint pénzbüntetésre, míg a közúti járművezetéstől eltiltást 1 (egy) évre a „B” kategóriájú járművek vezetésétől történő eltiltásra **enyhíti**.

A kiszabott 100.000 (egyszázezer) forint pénzbüntetést, meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egynapi tétel összegének a helyébe egynapi szabadságvesztés lép.

Az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A vádlottat kötelezi a másodfokú eljárásban felmerült 202.184 (kettőszázkettőezer-egyszáznolcvannégy) forint bűnügyi költség viselésére.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2011. május 18. napján kihirdetett Kb.IV.88/2010/6. számú ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki súlyos testi sértést okozó ittas járművezetés büntetében, ezért 1 évi fogházbüntetésre, és 1 évi közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól, egyben kötelezte az eljárás során felmerült 153.066,- forint bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott irányának megjelölése nélkül, míg védője elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés érdekében fellebbezett.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.II.76/2011. számú átiratában az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A védő a tárgyaláson megtartott perbeszédében elsődlegesen védence felmentésére, másodsorban a vádlott felelősségének megállapítása esetére arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság védence bűnösségét csak ittas járművezetés vétségében állapítsa meg, és közúti járművezetéstől eltiltást ne alkalmazzon, vagy azt korlátozza B járműkategóriára. Kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság a nélkül állapította meg történeti tényállást, hogy a baleseti mechanizmust feltárta volna. Így szerepelhetett az ítéletben, hogy a baleset azért következett be, mert a vádlott „kiegyenesítette a kanyart”. A vádlott a baleset bekövetkezésének okával kapcsolatban következetes nyilatkozatokat tett, és hivatkozott a nagytestű állat kikerülésének megkísérlésére. A másodfokú tárgyaláson lefolytatott bizonyítás alapján megállapítható, hogy az elsőfokú ítélet tényállása egy feltételezésen alapult. Az igazságügyi közlekedési szakértő véleményének megismerése után bebizonyosodott, hogy a vádlotti hivatkozás alapos volt. A szakértő nyilatkozott arra is, hogy a sebesség túllépése nélkül, az előírt sebesség mellett is a jármű lehaladt volna az útról, a baleset bekövetkezett volna. Megállapítható tehát, hogy a vádlott szeszesital fogyasztása és a bekövetkezett baleset között ok-okozati összefüggés nem volt. Ezen túlmenően azonban a vádlottnak az elindulás előtti italfogyasztása is kérdéses. Kétségtelen, hogy a nyomozás során tett első vallomásában a vádlott nem számolt be arról, hogy útközben megálltak szeszesitalt fogyasztani, azonban a jegyzőkönyvből az is kiderül, hogy a kihallgatáson erre nem is kérdeztek rá. Az alkoholfogyasztás tekintetében kizárólag a vádlott nyilatkozatai állnak rendelkezésre. Az első vallomásában mondott elindulás előtt elfogyasztott 4-5 üveg sör nem adja ki azt az értéket, amelyet a vádlottnál a véralkohol-mérés kimutatott. Ellenben a vádlott a későbbi vallomásaiban az elindulást követő szeszesital fogyasztásnál olyan mennyiségről és minőségről számolt be, amely alátámasztja a véralkoholszint mérés során kapott eredményt. Erre figyelemmel tehát, elsődlegesen a vádlott teljes felmentésének van helye, azonban ha a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségét ittas járművezetés vétségében megállapítja, akkor is figyelemmel kell lennie arra, hogy a bűncselekmény 5 évvel ezelőtt történt, a járművezetői engedélyt nem vonták be, időközben maga is közúti baleset áldozata lett és megrokkant. A járművezetés nála létszükséglet, ezért a büntetés jelentős enyhítése indokolt, és különösen az eltiltás mellőzése vagy „B” kategóriára korlátozása. Utóbbi azért is, mert a vádlott a balesetet követően szerzett „C” kategóriás jogosítványt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a tárgyaláson eljáró képviselője perbeszédében az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. A tárgyalás adataira és a szakértői véleményre figyelemmel indítványozta a vádlott személyi körülményeinek kiegészítését a vádlott nyugállományba vonulásával, azzal hogy a nyugdíjának összege 122.000,- forint, hogy a baleset bekövetkezését követően C kategóriára érvényes járművezetői engedélyt szerzett. Indítványozta a történeti tényállást úgy megállapítani, hogy abban a másodfokú tárgyaláson tisztázott baleseti mechanizmus leírása is szerepeljen. Utalt továbbá arra, hogy bírói

mérlegelési kérdés annak megállapítása, hogy a vádlott szeszesital fogyasztása és a bekövetkezett baleset között ok-okozati összefüggés megállapítható-e. Utalt arra, hogy a teljes felmentésre irányuló védői indítvány már felülmérlegelés tilalmába ütközik. A másodfokon eljáró ügyész álláspontja szerint az első fokú ítélet az ítélőtábla mérlegelésétől függően, akár teljes egészében helybenhagyható.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában úgy nyilatkozott, hogy nem követett el bűncselekményt és a felmentését kérte. Utalt arra, hogy a sértettől elnézést kért, ő már teljesen fel is épült. Egy hónappal a baleset után már NB.II.-es mérkőzést vezetett. Előadta továbbá, hogy korábban még nem folyt ellene büntetőeljárást, ezért volt bizonytalan abban a tekintetben, hogy mit kell elmondani a hatóság előtt, ezért voltak különböző tartamú nyilatkozatai.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezés folytán a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak teljes terjedelmében felülbírált.

A vádlott teljes körű felmentését célzó fellebbezés nem alapos.

A fellebbviteli bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. A tárgyalás során kihallgatta a vádlottat, a sértettet, az italfogyasztás mértékével kapcsolatban az igazságügyi orvosszakértőt, valamint ismertetette a rendelkezésére álló releváns okiratokat. Megállapítható, hogy a vádlott a tárgyaláson elismerte a bűnösségét, azt hogy a balesetet ő okozta, de nem érezte magát ittasnak. Amikor a szakértő az italfogyasztással kapcsolatban tett vádlotti nyilatkozatok közötti ellentmondást próbálta tisztázni, akkor a válaszádat megtagadta. Ekkor ismertetésre került a vádlottnak a nyomozás során tett vallomása, amelyben elismerte, hogy az elindulása előtt szeszesitalt fogyasztott, valamint azt is, hogy a baleset helyszínén lévő kanyarhoz érve a jobboldali árokból valami nagy testű állat ugrott ki, és az összeütközés elkerülése végett balra kormányozott, majd a kanyar miatt ez a manőver a baloldali árokban végződött. Előadása szerint 70-80 km/óra sebességgel vezette a járművet. Elsőként a 2008. április 30. napján megtartott tárgyaláson módosította az alkoholfogyasztásra vonatkozó nyilatkozatát, ekkor elindulás előtti kisebb szeszesital fogyasztásról számolt be, valamint arról, hogy megállva 0,5 dl vodkát és egy üveg sört fogyasztott el. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az italfogyasztás tekintetében a vádlottnak a nyomozás során tett vallomását fogadta el a tényállás alapjául. A nyomozás során sem a vádlott, sem a sértett nem számoltak be arról, hogy útközben megálltak volna szeszesitalt fogyasztani. A katonai tanács ítélete indokolásában, annak 3. oldal utolsó bekezdésétől az 5. oldal 3. bekezdéséig részletesen foglalkozott a vádlott szeszesital fogyasztásának körülményeivel, az arra vonatkozó bizonyítékokkal, nyilatkozatokkal, és helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott nyomozás során tett vallomása fogadható el a tényállás alapjául. Ennek logikus, meggyőző magyarázatát adta. Helytállóan rögzítette ítéletében, hogy a vádlott vérében a cselekmény elkövetése idején 2,61-2,67 g/l (ezrelék) közötti

alkoholkoncentráció volt, amely nála súlyos fokú alkoholos befolyásoltságot eredményezett.

Észlelte azonban a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú katonai tanács egyáltalán nem foglalkozott a baleseti mechanizmussal, illetve a vádlottnak azzal a védekezésével, hogy egy váratlanul elé ugró nagytestű állatot kívánt kikerülni, és ennek eredményeként következett be a baleset. Az elsőfokú bíróság ezt a védekezést egyszerűen elvetette, anélkül hogy igazságügyi szakértő bevonásával a baleset lefolyását megpróbálta volna ellenőrizni. Ítéletében azt rögzítette, hogy a vádlott egy veszélyes jobbívés kanyarban elvesztette uralmát a gépjármű felett, és az útpadkán lehaladva egy kőoszlopnak ütközött. Ítélete indokolásában azt rögzítette, hogy a vádlott „kiegyenesítette a kanyart”. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú katonai tanács erre a megállapításra a szükséges bizonyítás lefolytatása nélkül jutott, ezért az általa megállapított tényállás a baleseti mechanizmus tekintetében a Be. 351. § (2) bekezdés a/, b/ és c/ pontjai alapján megalapozatlan, mert a tényállás felderítetlen, hiányos és részben ellentétes az iratok tartalmával. Ezért a másodfokú bíróság a megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében igazságügyi műszaki szakértőt rendelt ki, majd őt tárgyalás keretében meghallgatta. A szakértő szakvéleményében rögzítette, hogy a vádlott a gépkocsijával a kanyarba történő behaladás során hirtelen balra irányuló kormány mozdulatot végzett, melynek következtében a gépkocsi a függőleges tengelye körül az óramutató járásával ellentétes irányban megpördülésbe kezdett és balra lehaladt az útról, a jobb első sarok részével kis dombnak ütközött, azon átfordult, a tetejével oszlopnak ütközött, majd a kerekein állva nyugalmi helyzetbe került. A gépkocsi haladási sebessége 70-80 km/ó közötti volt. A gépkocsi sérülései és a helyszín domborzati viszonyai felmérése utáni modellezés eredménye alapján megállapította, hogy a gépkocsi útelhagyása módja és a talajnak ütközési, majd átfordulási helyzete az adott helyszínen akkor tud létrejönni, ha a vezető a letérés előtt hirtelen balra irányuló kormány mozdulatot hajt végre. Ez viszont alátámasztja a vádlott által vallott mozgási folyamatot. A műszaki szakértő a tárgyaláson feltett kérdések alapján úgy nyilatkozott, hogy amennyiben a vádlott betartja az előírt sebességkorlátozást, és 60 km/órás sebességgel közlekedik, ennél a manővernél akkor is lehaladt volna az útról, és a baleset bekövetkezett volna, mert olyan keskeny az út. A kikerülés után már nincs elegendő idő és hely a korrigálásra. A vádlott egyébként a kikerülés idején már a 60-as tábla hatálya alatt közlekedett. További kérdésre úgy nyilatkozott, hogy az adott veszélyes kanyar a balesetkori látási- és időjárási körülmények között 70 és 80 km/óra közötti sebességgel enyhe megcsúszással bevehető, tehát akkor, ha nem merül fel külső körülmény.

A másodfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredménye alapján az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontja alapján kiegészítette, illetve helyesbítette. A történeti tényállást kiegészítette azzal, hogy: „02,30 óra körüli időben a 67+600 km szelvényhez érve a vádlott mintegy 70-80 km/h sebességgel közlekedett, amikor a jobboldali árokból egy nagytestű állat ugrott elé, és azért hogy az összeütközést elkerülje, hirtelen balra irányuló kormány mozdulatot végzett, melynek következtében a gépkocsi a függőleges tengelye körül

az óramutató járásával ellentétes irányban megpördülésbe kezdett, és balra lehaladt az útról, a jobb első sarok részével kis dombnak ütközött, azon átfordult, a tetejével oszlopnak ütközött, majd a kerekein állva nyugalmi helyzetbe került. Adott körülmények között az útról történő lehaladás és baleset 60 km/óra sebesség mellett is bekövetkezett volna.” A másodfokú bíróság a történeti tényállást annyiban helyesbíti, hogy mellőzi azt a megállapítást, hogy: „A vádlottnak az ittassága, a KRESZ szabályszegése, a bekövetkezett baleset és a sértett sérülései között közvetlen ok-okozati összefüggés állapítható meg.” Az ítélet tábla katonai tanácsa a vádlott személyi körülményeit azzal egészíti ki, hogy: „A vádlott 2011. november 1-én FÜV döntés alapján nyugállományba került. A nyugellátás havi összege 122.000,- forint. A baleset bekövetkezését követően a vádlott „C” kategóriára érvényes járművezetői engedélyt szerzett.” Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként helyesbített és kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítélet tábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa megfelelő magyarázatát adta annak, hogy miért utasította el a védelemnek a bizonyítás kiegészítésére irányuló indítványát. Nyilvánvaló, hogy a hivatkozott személyek egy 4 évvel korábbi eseményre történő kihallgatásától eredmény nem várható, az csupán az eljárás szükségtelen elhúzódását eredményezte volna. A vádlottnak és védőjének az italfogyasztás és a szeszesitaltól való befolyásoltság tekintetében eltérő tényállás megállapítására irányuló fellebbezése, a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás átmérlegelésére irányul, amelyre a másodfokú eljárásban új tény vagy bizonyítás felvétele hiányában, vagy a megalapozatlanságnak bizonyítással történő kiküszöbölése hiányában nincs lehetőség és nincs törvényi lehetőség a vádlott teljes körű felmentésére sem.

Az enyhébb minősítésre irányuló védői indítvány viszont alapos.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, tévedett azonban a cselekmény jogi minősítését illetően. A Budapesti Katonai Ügyészség vádiratában a vádlottat a Btk. 188. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a/ pontja szerint minősülő súlyos testi sértést okozó ittas járművezetés büntetével vádolta. Az elsőfokú bíróság ugyanezen bűncselekményben állapította meg a bűnösségét. A másodfokú tárgyaláson lefolytatott bizonyítási eljárás alapján, a szakértői vélemény megállapításaira és a szakértőnek a tárgyaláson tett nyilatkozataira figyelemmel nem állapítható meg, hogy a vádlott ittassága KRESZ szabályszegése, a bekövetkezett baleset és a sértett sérülései között közvetlen ok-okozati összefüggés állna fenn. Nem kétséges azonban, hogy a vádlott a kérdéses időben úgy vezette a járművét, hogy vérének etilalkohol koncentrációja 2,61-2,67 g/l (ezrelék) között volt, amely súlyos fokú alkoholos befolyásoltságnak felel meg. Ezzel a magatartásával a vádlott a vádiratban terhére rótt bűncselekmény alapepestét valósította meg. Ezért az ítélet tábla katonai tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott cselekményét a Btk. 188. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő ittas járművezetés vétségének minősítette.

A védőnek az enyhítésre irányuló fellebbezése alapos.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő- és súlyosító körülményeket, melyet a másodfokú bíróság azzal egészít ki, hogy a vádlott utóbb bekövetkezett közlekedési baleset folytán munkaképesség csökkenést szenvedett el, és nyugállományba került. Ezekre, valamint a cselekmény enyhébb minősítésére figyelemmel az ítélőtábla katonai tanácsa a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés főbüntetést 200 napi tétel, napi tételenként 500,- forint, összesen 100.000,- forint pénzbüntetésre enyhítette. Az elsőfokú bíróság a cselekmény jellegére figyelemmel indokoltan tiltotta el a vádlottat egy évi időtartamra a közúti járművezetéstől. Figyelemmel azonban arra, hogy ő a bűncselekményt a „B” járműkategória tekintetében követte el, valamint arra, hogy a bűncselekmény elkövetését követően szerzett „C” kategóriára érvényes járművezetői engedélyt, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kiszabott egy évi közúti járművezetéstől eltiltást, a „B” járműkategóriára korlátozta a Btk. 58. § (2) bekezdése alapján. Az ítélőtábla katonai tanácsának álláspontja szerint a vádlott terhére megállapított enyhébb bűncselekmény mellett ez a fő- és mellékbüntetés szolgálja megfelelően a Btk. 37. §-ban írt büntetési célokat.

A Btk. 52. §-a alapján a másodfokú bíróság rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

Az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést - mint szükségtelent - mellőzte.

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezése törvényes, ezért azt a másodfokú bíróság - helyes indoka alapján - helybenhagyta.

Az ítélőtábla katonai tanácsa a Be. 338. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 202.184,- forint bűnügyi költség megfizetésére.

A Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2012. július 11. napján

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete - a rendelkező részben írt változtatással - jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2012. július 11. napján

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
Tóth Mihályné tisztviselő